

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

14 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Svetlana Filincova

Judecători

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de Savin Iulian-Constantin, reprezentat de avocatul Furnică Victor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2020, în cauza penală privindu-i pe

Savin Iulian-Constantin XXXX, născut la XXXX,
domiciliat în mun. Chișinău, str. XXXX,

Rudnițcaia Axenia XXXX, născută la XXXX,
Originară din r. XXXX, s. XXXX,
Domiciliată în mun. Chișinău, str. XXXX,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță:

05.06.2015 – 26.04.2016;

Instanța de apel:

09.08.2016 – 31.01.2017;

26.01.2017 – 18.04.2018;

Instanța de recurs:

10.11.2017 – 26.12.2017;

22.04.2019 – 06.08.2019;

23.10.2020 – 14.04.2021;

Conducându-se de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) al Codului de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, municipiul Chișinău din 26 aprilie 2016, inculpata Rudnițaia Axenia a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin. (1) CP RM, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 750 (șapte sute cincizeci) u.c., cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de administrarea și gestionarea bunurilor materiale pe un termen de 3 (trei) ani.

Savin Iulian - Constantin a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42, alin.(5), art.327 alin.(1) CP RM și cu aplicarea art.83 CP RM, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 700 (șapte sute) u.c. cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de administrarea și gestionarea bunurilor materiale pe un termen de 3 (trei) ani.

Li s-a explicat lui Savin Iulian - Constantin și Rudnițaia Axenia XXXX că sunt în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătesc în cel mult 72 de ore din momentul în care hotărârea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Corpurile delictelor:- 9 bilete de odihnă, o filă A4 cu înscrisuri, un CD cu descifrările convorbirilor telefonice ridicate de la SA „Orange” de pe SIM: 068275739, 068118595 urmează a fi păstrate la materialele cauzei. Bani în sumă de 8250 lei, urmează a fi trecute în posesia statului.

2. Prin sentința nominalizată, instanța de fond a constatat că, inculpata Rudnițaia Axenia XXXX deținând funcția de contabilă a Direcției Educație, Tineret și Sport sect. Botanica, mun. Chișinău, activând în calitate de contabil în Secția evidența produselor alimentare și lucrului cu părinții în contabilitatea centralizată a DETS sect. Botanica, mun. Chișinău, fiind persoană publică, având în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative pentru a nu fi comise acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup și în alte interese decât cele de serviciu, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, fiind responsabilă, în baza ordinului DETS sect. Botanica nr. 117 din 29.05.2014, pentru completarea, ștampilarea și eliberarea biletelor pentru cetățeni conform listei întocmite și semnate de către directorul taberei „Poienița Veselă și aprobate de către Șeful DETS sect. Botanica, în perioada anului 2014 a comis infracțiunea de abuz de serviciu în următoarele circumstanțe:

Rudnițaia Axenia, de comun acord și înțelegere prealabilă cu Savin Iulian-Constantin, exercitând atribuțiile de serviciu în baza contractului individual de muncă și Fișei de post din 15.02.2013, folosind intenționat situația de serviciu, în interes material ori în alte interese personale, la 15.07.2014 aproximativ ora 13.00,

cunoscând prevederile Regulamentului despre modalitatea repartizării biletelor de odihnă la taberele de odihnă „Poienița Veselă” și „Alunelul”, aprobat prin Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 4/33 din 13.05.2014, i-a transmis contra sumei de 9000 lei, Dragoman Irinei, 20 de bilete de odihnă pentru copii la tabăra de odihnă „Poienița Veselă”, pentru turul IV perioada de odihnă 16.07.2014 -27.07.2014 valoarea integrală a unui bilet fiind de 1640, iar pentru elevii instituțiilor subordonate 328 lei, biletele fiind fără indicarea datelor beneficiarilor, însă, pe care era aplicată ștampila Direcției Educație, Tineret și Sport sect. Botanica, mun. Chișinău, cauzând, astfel, daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice care întrunesc condițiile legale privind beneficierea de bilete de odihnă.

Inculpatul Savin Iulian-Constantin a contribuit la săvârșirea infracțiunii de abuz de serviciu prin acordare de mijloace și promisiuni de a o favoriza pe Rudnițcaia Axenia, care deținând funcția de contabilă a Direcției Educație, Tineret și Sport, sect. Botanica, mun. Chișinău, activând în calitate de contabil în Secția evidența produselor alimentare și lucrului cu părinții în contabilitatea centralizată a DETS sect. Botanica, mun. Chișinău, fiind persoană publică, era responsabilă, în baza ordinului DETS sect. Botanica nr. 117 din 29.05.2014, pentru completarea, ștampilarea și eliberarea biletelor pentru cetățeni conform listei întocmite și semnate de către directorul taberei „Poienița Veselă” și aprobate de către Șeful DETS sect. Botanica și cunoștea prevederile Regulamentului despre modalitatea repartizării biletelor de odihnă la taberele de odihnă „Poienița Veselă” și „Alunelul”, aprobat prin Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 4/33 din 13.05.2014, în următoarele circumstanțe:

Savin Iulian-Constantin, pe parcursul anului 2014, în interes material, prin înțelegere prealabilă cu Rudnițcaia Axenia, i-a promis ultimei în favorizarea și ajutorarea realizării biletelor de odihnă la tabăra „Poienița Veselă”, astfel a plasat pe site-ul www.999.md, din numele utilizatorului „iulian93”, un anunț privind vânzarea foilor la tabăra „Poienița Veselă” începând cu data de 16.07.2014, indicând telefonul de contact +373-68118535, ulterior, transmițându-i lui Dragoman Irina telefonul său cu nr. 068118595, explicându-i că trebuie să meargă la DETS sect. Botanica, mun. Chișinău, pentru a primi de la Rudnițcaia A., 20 bilete de odihnă pentru copii la tabăra de odihnă „Poienița Veselă”, pentru turul IV perioada de odihnă 16.07.2014 -27.07.2014 fără indicarea datelor beneficiarilor, însă, pe care era aplicată ștampila Direcției Educație, Tineret și Sport sect. Botanica, mun. Chișinău, contra 450 lei fiecare, pe care ulterior urma să le realizeze contra sumei de 750 lei. Cauzând, astfel, daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice care întrunesc condițiile legale privind beneficierea de bilete de odihnă.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul în Procuratura Botanică, mun. Chișinău Elena Ceruța, invocând că, prima instanță nu a acordat deplină eficiență legii la soluționarea chestiunii privind pedeapsa penală aplicată inculpaților, motivând că este prea blândă în raport cu persoana celui vinovat. La aplicarea pedepsei instanța a indicat că, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea inculpaților, care anterior nu au fost condamnați, inculpații Rudnițaia Axenia are la întreținere pe mama sa, aplicând, astfel, în privința acestora pedeapsa cu amenda. Însă, la stabilirea termenului și categoriei de pedeapsă instanța de judecată urma să țină cont de criteriile de individualizare a pedepsei și anume inculpații nu au recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii lor incriminate, de gradul de pericol social al infracțiunii comise, caracterul infracțiunii, de faptul că prin această faptă socialmente periculoasă au fost aduse atingeri interesului suprem al copiilor, încălcând dreptul copiilor, care întrunesc condițiile pentru primirea foilor de odihnă, la odihnă. Prin aplicarea pedepsei prea blânde, nu se vor realiza scopurile Legii penale reflectate în art. (2) al Codului Penal, deoarece având la bază circumstanțele menționate, există riscul comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni în timpul ispășirii pedepsei stabilite prin sentința în cauză.

Reieșind din cele expuse, concluzionează că pedeapsa cu amenda nu-și va realiza scopul Legii penale statuat în art. (2) CP RM, deoarece întreaga reglementare juridico - penală are menirea să apere în mod prioritar persoana și întreaga ordine de drept.

Solicită, casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a-l declara vinovat pe Savin Iulian-Constantin de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 42 alin. (5), 327 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i 3 în baza acestei Legi și art. 83 Cod penal, pedeapsa în formă de închisoare pe termen de 1 an 6 luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și exercita activități legate de administrarea și gestionarea banilor și bunurilor materiale pe un termen de 5 ani. Pe Rudnițaia Axenia să o declare vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, și să-i stabilească o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și exercita activități legate de administrarea și gestionarea banilor și bunurilor materiale pe un termen de 5 ani.

3.2. Inculpatul Savin Iulian-Constantin, invocând că nu a săvârșit infracțiunea imputată și că vinovăția lui nu este dovedită, iar probele puse la baza condamnării nu au fost administrate, cercetate și apreciate corect, nici la urmărirea penală, nici în cadrul cercetării judecătorești, acuzația nu a prezentat careva probe concludente și pertinente, care ar fi dovedit existența înțelegerii prealabile între Savin Iulian-Constantin și Rudnițaia Axenia.

Menționează că nu este clar nici despre ce fel de înțelegere prealabilă între ei

se vorbește; și că nu s-a stabilit ce mijloace a acordat și ce promisiuni a făcut Savin Iulian-Constantin pentru ca Rudnițcaia Axenia să folosească situația de serviciu în interes material.

De asemenea nu s-a stabilit care este totuși suma concretă a daunei cauzate în urma acțiunilor lui Savin Iulian-Constantin, iar acuzarea greșit a calificat acțiunile lui și anume, susține în apelul său că la începutul verii anului 2014 o rudă de a sa l-a rugat să-i ajute la procurarea a trei bilete de odihnă într-o tabără pentru copii. În copilărie el s-a odihnit de multe ori la tabăra de copii „Poienița Veselă”, de aceea i-a propus această variantă. Pentru a afla condițiile de procurare a biletelor s-a dus la pretura sec. Botanica, unde o persoană pe numele Oxana i-a comunicat că prețul unui bilet este de 450 lei și că poate procura bilete câte dorește. Atunci lui i-a venit ideea să procure 20 bilete la prețul de 450 lei și să le vândă la un preț mai mare cu profit. Pentru aceasta el a verificat pe rețelele de socializare, dacă sunt anunțuri referitor la cumpărarea biletelor de odihnă pentru copii. A găsit așa anunțuri, a sunat și s-a convins că sunt persoane care vor procura așa bilete. Însă, la acel moment el trebuia să plece peste hotare, de aceea i-a transmis cunoscutei sale, Dragoman Irina, 9000 lei și i-a lămurit de unde să procure aceste bilete și cum să le vândă.

Mai susține, că nu a avut cu Rudnițcaia Axenia nici o înțelegere prealabilă, dar a înțeles din spusele ei că prețul real al biletului de odihnă este de 450 lei, iar el poate procura mai multe bilete la acest preț, deoarece ele nu se bucura de popularitate. Din diferența de preț nu trebuia să achite nimănui nimic, aceasta trebuia să fie venitul lui. Declarațiile lui sunt confirmate și de martorul Dragoman Irina, iar în așa mod susține că dânsul a încercat să desfășoare ilegal activitatea de întreprinzător, adică a săvârșit contravenția prevăzută de art. 263 Cod contravențional.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de procurorul în Procuratura sect. Botanica, mun.Chișinău Elena Ceruța și apelul inculpatului Savin Iulian-Constantin cu menținerea sentinței.

5. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 decembrie 2017, s-au admis recursurile ordinare declarate, s-a casat total decizia și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2018, s-a respins ca nefondat apelul declarat de către procuror. S-a admis apelul declarat de inculpat, inclusiv din alte motive, în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, s-a casat sentința și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care:

Savin Iulian-Constantin a fost achitat de sub învinuirea pe art. 42 alin. (5), art. 327 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

A fost încetat procesul penal în privința lui Rudnițcaia Anexia pe art. 327 alin. (1) Cod penal, din motivul că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Rudnițcaia Axenia a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției

prevăzute de art. 312 Cod contravențional, s-a încetat procesul contravențional din motivul expirării tragerii la răspundere contravențională prevăzută de art. 30 alin. (2) Cod contravențional.

7. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 06 august 2019, s-au admis recursurile ordinare declarate, s-a casat total decizia și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2020 a fost respins apelul declarat de către Savin Iulia-Constantin, a fost admis apelul declarat de către procurorul în Procuratura sect. Botanica, mun. Chișinău Elena Ceruța, casată parțial sentința primei instanței cu emiterea unei noi hotărâri prin care:

Procesul penal în privința lui Rudnițcaia Axenia și Savin Iulian-Constantin în baza art. 327 al.(1) Cod penal a fost încetat pe motiv că a intervenit termenul de tragere la răspundere penală. În rest, sentința a fost menținută.

8.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, din probele prezentate, analizate în ansamblu, în acțiunile inculpatei Rudnițcaia Axenia sunt prezente semnele infracțiunii prevăzute de art. 327 al.(1) Cod penal, și anume folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, iar în acțiunile lui Savin Iulian-Constantin sunt prezente semnele infracțiunii prevăzute de art.42 al.(5), art. 327 al.(1) Cod penal, și anume a contribuit prin acordarea de mijloace și promisiuni de a favoriza la folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, prin ce a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.

Vinovăția inculpaților este dovedită prin probele administrate în cauză, relevate, analizate și apreciate, în cuprinsul sentinței: declarațiile martorilor Belevac S., Dragoman I., Casian M. , Patie I. , precum și:

- procesul - verbal de cercetare la fața locului din 15 iulie 2014, prin care la fața locului au fost depistate și ridicate nouă bilete de odihnă eliberate de către Direcția Educație Tineret și Sport sect. Botanica tabăra „Poița Veselă” o foaie A4 cât și mijloace bănești în sumă de 8250 lei;

- procesul - verbal de examinare a obiectelor din 27.04.2015 prin care au fost examinate: 9 bilete de odihnă pentru tabăra „Poița Veselă” cu nr. 024489, 024494, 024496, 024497, 024498, 024499, 024475, 024476, 024477, în partea de jos a fiecăruia este aplicată ștampila „Direcția Educație Tineret și Sport sect. Botanica” rubricile ca „nume, prenume, patronimicul, orașul, școala, clasa, locul de trai, telefonul și locul de lucru al părinților, nu este completat, prețul este indicat ca fiind 328 lei, schimbul IV, de la 16.07.2014, pe partea de față a foilor de odihnă este indicat numele taberei „Poița Veselă”, o foaie A4 pe care este imprimat un tabel din 6 coloane (numele, prenumele, turul, prețul, total) și 53 rânduri, unde au fost

efectuate înscrisuri de mână și anume ce ține de numere de telefoane și cifre și, un plic în care se află bani în sumă de 8250 lei și ordonanța din 27 aprilie 2015, prin care acestea au fost recunoscute în calitate de corp delict și anexate la cauza penală;

- procesul - verbal de confruntare din 18.03.2015, efectuată între martorul Dragoman Irina și inculpata Rudnițcaia Axenia, în cadrul căruia Dragoman a confirmat faptul că anume Rudnițcaia A. este persoana pe care, în vara anului 2014, la indicația lui Savin, a telefonat-o și au convenit că prima urmează să se deplaseze la DETS Botanica, unde Rudnițcaia A. activează. La direcție a intrat în biroul lui Rudnițcaia A., care i-a transmis foile de odihnă, contra sumei de 9 000 lei, fără ca Rudnițcaia A. să-i elibereze bonul de plată. Tot Dragoman a mai declarat că Savin i-a comunicat, că anterior a mai procurat bilete de la Rudnițcaia A.;

- Regulamentul aprobat de către D.E.T.S. Botanica la 28.05.2014 despre modalitatea repartizării билетelor de odihnă la taberele de odihnă

Instanța de apel reținând fără echivoc vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii imputate, faptul că aceasta este una mai puțin gravă și faptul că la momentul pronunțării deciziei a expirat termenul de 5 ani de atragere la răspunderea penală, a tras concluzia de a înceta procesul pe motiv că a intervenit termenul de tragere la răspunderea penală.

9. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Savin Iulian-Constantin, reprezentat de avocatul Furnică Victor, care invocând temeiul de drept prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei, rejudecarea cauzei de către instanța de recurs cu pronunțarea unei sentințe de achitare a inculpatului.

În motivarea recursului recurentul a invocat că, instanțele ierarhic inferioare în mod general și abstract s-au referit la temeinicia acuzațiilor înaintate lui Savin Iulian-Constantin, fără a determina care au fost mijloacele/promisiunile, prin ce ele s-au manifestat, în ce circumstanțe au fost acordate, locul, timpul și mijloacele de probă, care le confirmă.

Totodată a menționat că, la rejudecarea cauzei în ordine de apel, în ședința de judecată, acuzatorul de stat a solicitat recalificarea faptelor inculpaților în contravenție și încetarea procesului contravențional în privința lui Savin Iulian-Constantin în legătură cu expirarea termenului de prescripție, însă instanța de apel nu s-a expus asupra acestui argument.

10. Judecând recursul ordinar în baza materialelor cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra

tuturor motivelor invocate în apel, când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărâri.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În contextul normei legale citat mai sus, Colegiul lărgit reține că instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

În corespundere cu prevederile art. 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Iar, potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

În fața instanței de apel, în cadrul judecării cauzei penale, sunt puse următoarele chestiuni de drept: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei și cu pronunțarea unei noi hotărâri după caz.

Statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit, verificând și analizând per ansamblu decizia instanței de apel, raportată la criticele recurentului, constată că instanța de apel la adoptarea soluției nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale în partea motivării hotărârii, or în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, chiar dacă dispozițiile art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale impun instanțele naționale să-și motiveze deciziile (*hotărârea Boldea versus România*), această obligație nu presupune existența unor răspunsuri detaliate la fiecare problemă ridicată, fiind suficient să fie examinate în mod real problemele esențiale care au fost supuse spre judecată instanței, iar în considerentele hotărârii trebuie să se regăsească argumentele care au stat la baza pronunțării acesteia.

La fel este de menționat la caz că, CtEDO a consemnat în repetate rânduri că,

la judecarea cauzei de către instanța de apel și la adoptarea deciziei, aceasta nu se poate limita la preluarea totală sau parțială a motivării formulate de instanța de fond, ci trebuie să analizeze din nou cauza, în fapt și în drept, cu atât mai mult când este în situația pronunțării unei noi hotărâri, și să răspundă argumentat la criticile invocate de părți, or doar astfel se demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul examinării acestei cauze penale.

O particularitate aparte în desfășurarea procedurii de judecare în apel o reprezintă situația când, instanța urmează să rejudece cauza în urma casării deciziei sale anterioare de către Curtea Supremă de Justiție, în această situație pe lângă regulile generale de judecare de care se ghidează Curtea de Apel, mai sunt incidente și anumite reguli speciale obligatorii ce guvernează acest proces.

Dispozițiile legale referitoare la limitele rejudecării în cazul casării hotărârii de instanța de recurs sunt cuprinse în art. 436 Cod de procedură penală, unde este stipulat expres că instanța de rejudecare este pe deplin independentă, respectând, în mod firesc și logic, indicațiile instanței de recurs, care, potrivit art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la momentul pronunțării recursului.

Deși anterior instanța de recurs a dispus de două ori rejudecarea cauzei, în pofida prescripțiilor legale, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului, în special privind reîncadrarea juridică a acțiunilor inculpaților prin prisma contravenției prevăzute la art. 312 Cod contravențional, or cele expuse în pct. 23-26, 35 din decizia recurată, nu poate fi considerat drept răspuns la un argument crucial în cauză.

În acest sens, instanța de apel nu a dat nici o valență juridică argumentelor invocate în ședința de judecată din 07 iulie 2020 de procurorul Devder Djulieta, și anume că, conducându-se de indicațiile instanței de recurs date anterior, a solicitat reîncadrarea acțiunilor inculpaților în componentă de contravenție prevăzută de art. 312 Cod contravențional, stabilirea vinovăției inculpaților și încetarea procesului contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

Or, în corespundere cu prevederile art. 325 al Codului de procedură penală, modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare, iar instanța de apel, după cum a fost reiterat supra, rejudecând cauza urma să se conducă de regulile generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță și să judece cauza în limitele învinuirii.

Instanța de apel a depășit aceste limite prescrise de lege, a stabilit vinovăția inculpaților în săvârșirea unei infracțiuni, fără să dea un răspuns la toate argumentele invocate în apel, fără să-și argumenteze soluția emisă, comițând astfel o eroare de drept.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal constată că în speță și-a găsit confirmare temeiul pentru recurs prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii, ceea ce inevitabil duce la casarea deciziei instanței, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În mare parte soluția instanței de recurs de a dispune rejudecarea se bazează pe statuările Curții Europene în speța Năvoloacă c. Moldovei (cererea nr. 25236/02), hotărârea din 16.12.2008, unde Curtea având a se pronunța asupra acestei cauze a considerat că chestiunile care urmau a fi hotărâte de către Curtea Supremă de Justiție nu puteau fi examinate în mod corespunzător, ca chestiuni ce țin de un proces echitabil, fără o apreciere directă a circumstanțelor factologice prezentate de părți pe marginea speței deferite judecării (a se vedea *Botten v. Norway*, 19 februarie 1996, §§ 52 și 53, Reports of Judgments and Decisions 1996-I și Popovici, citată mai sus, § 72).

Având în vedere că, Curtea Supremă de Justiție nu are competența să facă o examinare directă în fapt, ea are competența de a dispune rejudecarea cauzei de către instanța ierarhic inferioară.

Prin urmare, ținând cont de faptele din speță, de argumentele părților și de constatările de mai sus, Colegiul lărgit consideră că a examinat principalele întrebări juridice puse în cerere.

La rejudecarea cauzei, instanța urmează să examineze speța în întregime în cadrul unor proceduri noi, în vederea respectării dreptului părților la un proces echitabil, în special, în partea aprecierii juridice a observațiilor lăsate fără răspuns (a se vedea, *spre exemplu* impactul considerentelor instanței de recurs la o nouă reexaminare, cauzele *Victor Harovschi vs. Moldova*, hotărâre din 18 noiembrie 2008; *Dimitar Yordanov vs. Bulgaria*, hotărâre din 6 septembrie 2018, § 52 - 53).

Conducându-se de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) al Codului de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se admite recursul ordinar declarat de Savin Iulian-Constantin, reprezentat de avocatul Furnică Victor.

Se casează decizia din 09 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza penală privind-i pe Savin Iulian - Constantin și Rudnițcaia Axenia și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Președinte

Svetlana Filincova

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Mariana Pitic